

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

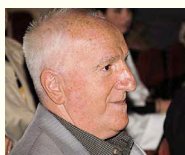
HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

A magyar tudományosság képviselői nyáron sem pihennek: kutatómunkájuk mellett képzési, tudománynépszerűsítési célokkal számos nyári szabadegyetem munkájába kapcsolódnak be. Szép számmal vannak olyan hagyományos rendezvények is, amelyek az aktuális kutatási eredményeket veszik számba. Kérem, hogy szabadságuk idején is kísérvék figyelemmel híreinket.

Kocsis Károly elnök

ELISMERÉSEK, DÍJAK

A Magyar Néprajzi Társaság
PRO ETHNOGRAPHIA
MINORITATUM emlék-

éremmel tüntette ki **Silling István** vajdasági
néprajzkutatót, az Újvidéki Egyetem
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karának
nyugalmazott egyetemi tanárát, az MTA
köztestületének külső tagját.

[Bővebben:](#)

A legeredetibb
termék díjával tért haza
a **Sapientia** Erdélyi
Magyar Tudomány-

egyetem **négy diákja** az Ecotrophelia 2013
nevű megmérettetésről.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSI HÍREK

Bíró Dóra zoológus,
az Oxfordi Egyetem Állattani
Tanszékének kutatója
az ELTE és az MTA

statisztikus fizikusainak segítségével,
galambrajokat vizsgálva, új megvilágításba
helyezte a falkaviselkedést.

Kutatási módszertanuk és eredményeik új
utat nyithatnak a csoporton belüli **szociális**
hierarchia kutatásában.

[Bővebben:](#)

Először készül **átfogó kutatás**
a romániai magyar közösség
1989-es szerepvállalásáról.

[Bővebben:](#)

A **Sepsiszentgyörgyi**
tudományos napok nevű
rendezvény keretében folytatott

kutatásokról számolt be az Erdélyi
Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és
Történettudományi Szakosztálya.

[Bővebben:](#)

Az Erdélyhez kapcsolódó
kutatások között teremt átjárást
a **szelterszi társadalom-**

tudományi seregszemle, amelyet tizedik
alkalommal rendeztek meg.

[Bővebben:](#)

A kolozsvári Nemzeti
Kisebbségkutató Intézet
székelyföldi regionális

kutatásokat összegző **Studia Terræ**
Siculorum című könyvsorozatot mutatták
be Csíkszeredában.

[Bővebben:](#)

3. oldal

PUBLIKÁCIÓK

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadásában megjelent **Nagy-Tóth Ferencnek**, az MTA külső tagjának **Régi erdélyi szilvák**

című munkája, amely a régi erdélyi gyümölcsöket a teljesség igényével bemutató könyvsorozat harmadik kötete.

[Bővebben:](#)

A VII. Hungarológiai Kongresszus Zenetudományi Szekciójának előadásaiból összeállított kötetet adott ki az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kiadója **Zenei művelődésünk a változó régióban**

címmel (szerkesztette Angi István és Csákány Csilla).

[Bővebben:](#)

Megjelent a somorjai Fórum Intézet folyóiratának, a **Fórum Társadalomtudományi Szemlének** a 2013/1. száma.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az **Erdélyi Magyar Műszaki**

Tudományos Társaság folyóiratainak új számai.

[Bővebben:](#)

Megjelent tanulmányokkal a **Mikes International hollandiai magyar elektronikus folyóirat** idei 3. száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent az **Erdélyi Múzeum** című folyóirat idei 2. száma, mely teljes terjedelmében olvasható a világhálón.

[Bővebben:](#)

Megjelent a kolozsvári **Korunk** című folyóirat **augusztusi** száma, amely a beatnemzedék kulturális reprezentációjával foglalkozik.

[Bővebben:](#)

Hírt adott az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kiadója a **Múzeumi Füzetek – Acta Scientiarum Transylvanica** 20/1.

megjelenéséről is.

[Bővebben:](#)

Balázs Lajos marosvásárhelyi néprajzkutató, docens (az MTA köztestületének külső tagja) **Rituális szimbólumok a székely-magyar jelképkultúra világából** című könyvéről Bartók nem menekül! címmel recenzió jelent meg az újvidéki Magyar Szóban.

[Bővebben:](#)

4. oldal

Interjú készült Péntek János kolozsvári nyelvészprofesszorral,

az MTA külső tagjával, a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagjával, az MTA Kolozsvári Területi Bizottságának elnökével.

[Bővebben:](#)

Barabási-Albert László hálózatkutató

fizikussal, a Bostoni Egyetem professzorával,

az MTA külső tagjával készült **interjú**
Ez igazi forradalom lesz címmel,
amely olvasható a világhálón.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Először indul **magyar nyelvű mesterképzés**

a **Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen.**

Ősztől az orvosi biotechnológia szakon tanulhatnak a hallgatók.

[Bővebben:](#)

Scheibner Tamás, az ELTE Összehasonlító Irodalom- és Kultúratudományi Tanszékének tanára lesz ősztől

a **Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyarországi vendégtanára.**

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

SAPIENTIA

Tudományt könnyedén címmel szervezte meg a **Bálványosi Szabadegyetemen** július 23-28.

között programjait a **Sapiientia** Erdélyi Magyar Tudományegyetem.

[Bővebben:](#)

Július 25-28. között több háromszéki településen mutatta be a kolozsvári Kriza János Néprajzi

Társaság **Kriza János Vadrózsák** című **székely népköltési gyűjteményének második kötetét**, melyet Olosz Katalin kitartó kutatómunkája tett lehetővé.

Az **Erdélyi és moldvai magyar digitális balladatár** című tudományos programot is bemutatták.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

85. születésnapját ünnepelte Dávid Gyula irodalomtörténész, az MTA köztestületének

külső tagja, az MTA Kolozsvári Területi Bizottsága Irodalomtudományi Szakbizottságának elnöke.

[Bővebben:](#)

5. oldal

Életének 73. évében
**elhunyt Duka-Zólyomi
Árpád atomfizikus,**
a pozsonyi Comenius

Egyetem nyugalmazott egyetemi tanára.

[Bővebben:](#)

94 éves korában **elhunyt John
Gergely biokémikus,** az MTA
Biológiai Tudományok
Osztályának tiszteleti tagja,

egyebek mellett a Bostoni Orvostudományi
Kutatóintézet volt igazgatója.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

275 évvel ezelőtt született
Kolozsváron **Taucher Ferenc**
jezsuita **matematikus, csillagász.**

[Bővebben:](#)

A csallóközi Gútához tartozó
Nagyszigeten látta meg a nap-
világot 270 esztendeje **Hadaly
Károly matematikus,** egyetemi
tanár.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Nyitrán született 195
éve **Chrenóczy-Nagy József**
orvos, az MTA tagja.

[Bővebben:](#)

120 éve született Kolozsváron
Veress Pál matematikus,
egyetemi tanár.

[Bővebben:](#)

Elsőként állított elő
fémmagnéziumot hazai
dolomitból a 115 évvel ezelőtt
Rimaszombatban született
Gedeon Tihamér vegyész-mérnök,
bauxitkémikus.

[Bővebben:](#)

Székelyudvarhelyen született
110 esztendeje **Soó Rezső**
botanikus, egyetemi tanár,
az MTA tagja.

[Bővebben:](#)

Éppen 100 esztendeje született
Selmezbányán **Erdélyi Zsigmond**
meteorológus.

[Bővebben:](#)

100 éves lenne a Kolozsváron
született **Szőkefalvi-Nagy Béla**
matematikus, egyetemi tanár,
az MTA rendes tagja, az MTA
Matematikai Bizottságának elnöke is.

[Bővebben:](#)

95. születésnapját
ünnepelhetné **Bakos**
Gusztáv magyar származású
kanadai **csillagász,** egyetemi

6. oldal

tanár, a Waterloo Egyetem csillagvizsgálójának megalapítója.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Elindult a magyar örökségek és emlékhelyek kataszterének összeállítását célzó **Julianus program**, amely a diaszpórában fellelhető magyar értékeket hivatott egységes nyilvántartásba gyűjteni.

[Bővebben:](#)

Gyökerek, utak, jövők: az anyanyelv megőrzésének kérdései a Kárpát-medencében címmel

szepember 13-14-én az MTA Pécsi és Szegedi Területi Bizottságai szakmai konferenciát rendeznek **Pécsett a PAB székházában**.

[Bővebben:](#)

Regionális versenyképesség: irányítás, tudás, változás címmel október 25-26-án konferenciát rendeznek

Csikszeredában.

A jelentkezési határidő: szeptember 15.

[Bővebben:](#)

A **Sapientia** Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kutatási Programok Intézete pályázatot

hirdet **egyéni tudományos tevékenység támogatására**.

A jelentkezési határidő: szeptember 16.

[Bővebben:](#)

A Gábor Dénes-díj külhoni fokozatára

várják a jelöléseket: szakmailag ismert, kreatív, innovatív, jelenleg is tevékeny, az innovációt aktívan művelő műszaki szakembereket, akik az elmúlt öt kiemelkedően eredményes mérnöki munkát folytattak, illetve kiemelkedő kutatói teljesítményt nyújtottak, vagy eredeti felfedezést tettek.

A jelölési határidő: október 10.

[Bővebben:](#)

November 21-24. között rendezi meg Nagybanján a **19. nemzetközi vegyészkonferenciát** az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Kémia Szakosztálya és a Pro Technica Alapítvány.

A jelentkezési határidő: október 15.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

7. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2013/8. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Ács György

(Dunaszerdahely, 1923. augusztus 14.)

*Az Amerikai Egyesült Államokban él,
a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

George Acs (Ács György) was born in Dunaszerdahely (Dunajská Streda), Czechoslovakia on August 14, 1923. He received his medical degree from the Pázmány Péter University of Budapest in 1950 and in 1953 he got his CSc in biological sciences. He began his research career in Budapest, in the Institute of Medical Chemistry, which was a “letter of recommendation” for several scientists of Hungarian origin. In 1956 he left Hungary for the United States and worked together with the Nobel-laureate Fritz Lipmann in the Rockefeller Institute for three years. He attended the Lipmann Symposia in Berlin in 1974 and in 1988 and in Japan in 1984.

Ács György 1923. augusztus 14-én született Dunaszerdahelyen, Csehszlovákiában. 1950-ben orvosi diplomát szerzett Budapesten, a Pázmány Péter Tudományegyetemen, 1953-ban a biológiai tudományok kandidátusa lett. Pályáját Budapesten, az Orvosi Vegytani Intézetben kezdte, az itt töltött évek jó „ajánlólevélnek” bizonyultak több magyar származású tudós esetében. 1956-ban elhagyta Magyarországot, az Egyesült Államokba emigrált, ahol három évig dolgozott a New York-i Rockefeller Intézetben a Nobel-díjas biokémikus, Fritz Lipmann mellett. Később részt vett a Lipmann-szimpoziumokon – 1974-ben és 1988-ban Berlinben, 1984-ben Japánban.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

In 1961–1974 he was the head of the Division of Enzymology of the Institute for Muscle Disease in New York.

In 1974 he went to the Mount Sinai School of Medicine, Department of Biochemistry and Molecular Biology (New York), where he worked as professor later as professor emeritus.

His main fields of research are amino acid activation and protein synthesis, the treatment of Friend erythroleukemia cells, the production and use of pre S polypeptides of hepatitis B virus. His invention made it possible to support HBV replication, the method has been used in universities, pharmacological research institutes and firms all over the world. He published in several medical biochemical journals (e.g. The Journal of Biological Chemistry, Journal of European Biochemistry, Hepatology, Journal of Cellular Physiology)

In 1989 he was awarded the Géza Hetényi memorial medallion and in 1993 he became honorary doctor of the Semmelweis University. He is the member of the American Institute for Cancer Research, AICR, the American Society for Cell Biology, the Federation of American Societies for Experimental Biology and the American Society for Microbiology.

He became an external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Biological Sciences in 1990.

1961 és 1974 között a New York-i Izombetegségek Intézetében az Enzimológiai Osztály igazgatója volt. 1974-től a szintén New York-i Mount Sinai Orvostudományi Egyetemen dolgozik, a Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet professzora, később professzor emeritusa.

Fő kutatási területe az aminosavak aktiválása és a fehérjeszintézis, a Friend eritroleukémiás sejtek kezelése, a hepatitisz B vírus sejtenyésztésének létrehozása és alkalmazása – a módszert azóta is világszerte használják az egyetemek, gyógyszerészeti kutató intézetek és gyárak. Eredményeit tudományos szaklapok (pl. The Journal of Biological Chemistry, Journal of European Biochemistry, Hepatology, Journal of Cellular Physiology) közzélték.

1989-ben Hetényi-émlékéremmel tüntették ki, 1993-ban a Semmelweis (Orvostudományi) Egyetem díszdoktora lett. Tagja az Amerikai Kísérleti Biológiai Társaságok Szövetségének (AICR), az Amerikai Mikrobiológiai Társaságnak, az Amerikai Rákkutató Szövetségnek és az Amerikai Sejtbiológiai Társaságnak.

1990-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották, a Biológiai Tudományok Osztályának tagja.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

Contact

Mount Sinai School of Medicine
Department of Biochemistry and
Molecular Biology

NY 10029-5574 New York, One Gustav L.
Levy Place, Post Office Box 1020

Tel.: +1 212 2417294

Fax: +1 212 9967214

E-mail: george.acs@mssm.edu

Kapcsolat

Mount Sinai School of Medicine
Department of Biochemistry and
Molecular Biology

NY 10029-5574 New York, One Gustav L.
Levy Place, Post Office Box 1020

Telefon: +1 212 2417294

Fax: +1 212 9967214

E-mail: george.acs@mssm.edu

